

HALADÁS

VASUTI

SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

A MISKOLCZI MAV. ALTISZTI-KÖR HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDONOSOK :

BANOVITS LÁSZLÓ

ZSIVKOVICS ANTAL

Előfizetési ára :

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona

Szerkesztőszékhely :

Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással :

Egész évre 14— kor.
Fél évre 7— kor.
Negyed évre 3:50 kor.

A balesetbiztosítás (18-tól 60 éves korig) a »Nemzeti balesetbiztosító részvénytárs.«-nál 3000 koronára halál esetre és 3000 koronára állandó munkaképtelenség esetére szól.

Karácsony.

Miskolcz, 1908. deczember 23.

—s—ó— A legszebb ünnepet üli a keresztény világ, az örömmek, a szeretetnek ünnepét, a Megváltó születésének évfordulóját, a ki eljött, hogy az üdvösség útjára vezesse az emberiséget, hogy nemes, magasztos tanokat hirdessen közöttük.

A hívők ezrei tódulnak ez ünnepen a templomokba hálájukat az egek Urának leróni, otthon pedig felgyulladnak a karácsonyfa gyertyái s szelid fényük a szeretet sugárait hinti széjjel, mert a szeretet gyújtotta fel lángjukat s feledve az évnék minden baját s bánatát, boldogan gyűlnek össze a családtagok, hogy kimutassák egymás iránt érzett ragaszkodásukat s ennek külső jeleként ajándékokkal kedveskedjenek egymásnak.

Tegyük félre a mai napon mi is ezernyi gondunkat, *letörött reménysegeinket* s foglalkozzunk kissé önmagunkkal, a szeretet ünnepén ébredjen fel bennünk a kartársi együttérzés.

A vasuti szolgálat ezernyi szállal fűzi össze a vasuti alkalmazottakat és ennek daczára kevesebb összetartást, nagyobb széthuzást alig lehet találni valahol, mint épen a vasuti alkalmazottak között.

Folyton panaszkodunk, hogy sem ez a kívánságunk nem teljesült, sem azon jogos érdekünk nem nyert kielégítést, pedig sok tekintetben mi vagyunk a hibások.

Mindnyájan tulajdonképen egyet akarunk, de mikor még csak a megbeszélésre kerül a sor, már megszűnik az egyetértés, ugyanazt a dolgot mind másképen kívánják, sok meddő vitatkozás folyik és soha sem tud kívánságunk egységes, impozáns módon megnyilatkozásra jutni, pedig csak így volna annak a kellő erkölcsi hatása.

Csak azon készítményeim valódiak, melyek védjeggyemmel vannak ellátva.

Igy állunk a társadalommal szemben is. Ott is alig-alig játszanak valahol említésre méltó szerepet a vasutasok. Nincs semmi tekintélyük a legtöbb helyen. Ez szomorú valóság. S miért van ez?

Mert a társadalomnak sem imponálhatnak oly emberek, a kik bár egy testületnek a tagjai, még egymással sem tudnak harmóniában, egyetértésben élni, hanem a hányan vannak, annyi felé huznak, reprezentálni pedig épen-séggel nem tudnak.

Nagyobb városokban gyakran vannak oly nyilvános ünnepélyek, a melyekre az egyes hivatalokat is testületileg megszokták hívni. Majdnem minden ilyen városban a vasutnak van a legtöbb alkalmazottja s a legimpozánsabbán képviselhetné magát és ennek daczára legtöbbnyire azt látjuk, hogy a vasut van a leggyengébben képviselve, a mi azután a társadalom előtt is világosan megmutatja az összetartás hiányát.

Ebben van a magyarázata annak is, hogy a vasutasokat semmi nagyobb társadalmi mozgalomban részt venni nem látjuk, holott nagy tömegüknel fogva is jelentékeny szerepvivők lehetnének.

Mellőzik őket, mert a társadalom fél tőlük, hogy az összetartás hiányával a mozgalom eredményességét veszélyeztetnék.

Jusson eszünkbe mindez a szeretet ünnepén s szüntessük meg egy csapásra ezeket a visszasságokat, ébredjen fel bennünk a kartársi szeretet s az összetartás érzete, hogy így egy egységes hatalmas testületet képezzünk, melynek együttes, imponáló fellépése bizonyára megfogja hozni jogosult kívánságunk teljesedését és biztosítani fogja részünkre a társadalomban is azt a helyet, a mely képzettségünk s munkásságunk révén méltán megillet.

TÁRCZA.

Ifjuságunk letűntén.

Napnyugatról-napkeletnek
Patak zúdul a ligetnek.
Sűrű cserjék s nyárfák lombja —
Náhajol mind, ringatózva;
Súgva-búgva kérve-kéri:
„Ne menj tőlünk, maradj még itt,
Ólelj még át hűs haboddal,
Kadd fürdőjünk csókjaidban.
Messze lőlünk — más vidéken
Pusztá partod nem lesz ékes, —
Csobogásod meg nem értik,
Játszókedved — elenyészik!
Vig dalod — lassan elmúl,
Nagy folyóban — léted elmúl!”

Am a csermely tova siet,
S vigasztalja a ligetet:
„Soha végkép el nem mulok, —
Mint a folyton zajló habok —
Minden részem örökifju,

Balga aggódástok hiú:

Mindég élek; élttem — mozgás —
Nincs bennem vég, se támadás.
A folyásom — nektek mérték,
Melylyel éltetek kimérték.
Míg ti nőttök 's elhervadtok:
Én mindég csak egy maradok,
Bokor meg fa majd ér véget:
Él a patak örök éltet!

Más fák nőnek utánatok,
Majd nekik is kort én szabok.
Én vagyok a végtelenség!
Jád, — miben nincs kezdet 's vég.”
Búsan bölint a fák lombja —
Ifjuságát úgy siratja!

Óh életem ifjusága!
Nem vagy te más, mint egy nyárfá,
Mely az idők zord szelétől
Kiszárad a patak mellől.
Habok folynak, mint az idő —
De a nyárfá helyett — más nő!

L. B.

Vonatkisérők ruházata.

Nemsokára bekövetkeznek az erősebb hidegek. Persze azok, kik a jól fűtött szobából nézegetik az ablak üvegre fagyott jeget, kik a cserép kályha mellett üldögélve hallgatják az utcán szaladó szánkó csilingelő hangját — örülnek az ugynevezett „friss időnek” — melyben legfeljebb egy-egy negyed órácskai sétát tesznek elernyedtt tagjaik felfrissítésére. De bezeg másként nézi ezt a „friss időt” az olyan ember, kinek 10—12 órát kell esetleg ebben eltölteni, kinek a jó Isten szabad ege a takarója, kit a megélhetés mindennapi keserves kenyérkeresete odaállított a vas plateau fék állásra, ki csak 60—100 kilométer ut után ölelheti keblére a laktanya füstös-kormos kályháját.

Mult évben volt alkalmunk azt az erősebb hideget bőségesen kitapasztalni. Láttuk a sok fagyott kezű, lábú vasutast. Szomoruan tapasztaltuk, hogy nem egy esett áldozatul szolgálata közben a vasszörnynek, mely áldozatát ilyenkor bőségesen szedi. A deres lépcsőn megdermedt lábaival elcsuszó s a kocsik közé eső fékező, a jeges talajon a kocsik mellett szaladva elcsuszó s a kerek alá eső kocsitoló, vagy vonatkisérő, a hosszú írha subájával a lépcső fokaiba beleakadó és egyenesen a másvilágra alábukó vasutas, mindannyi szomorú képei ennek a „friss idő”-nek.

De hát nem lehetne ezen segíteni? No már.

hogyne lehetne, csak megfelelő ruházattal lássunk el minden embert, azaz oly ruházattal, mely szolgálati teendőinek elvégzésére leginkább alkalmas.

Hát kérem — eltekintve a szomorú képektől — az ilyen friss időben láttunk a vonat mellett mozogni egy fene nagy írha subát, mely felett egy báránybőr sapka ékeskedik. Az egész úgy néz ki, mintha egy póznára volna a bunda peczkelve s a pózna tetejébe a sapka nyomva. Kérdezzük csak meg az atyafit, hogy miért s tálgat ilyen peczkesen? Azért uram — feleli — mert a bundát összegomboltam a nyakamon s a bundám úgy van szabva, hogy ilyenkor úgy kell tartanom a fejem, derekam, mintha nyársat nyeltem volna.

No, de ott meg ugyancsak járja a kállai tánczot az az irhasubás vasutas. No barátom, tán itt tánczolja ki a farsangot? Itt bizony uram, mert hát a fejem, mellem csak egy fő a meleg bundában, de bizony szegény lábam majd lefagy.

No hát kéremszépen a vonatkisérő személyzetnek a téli ruházata nem megfelelő s őket nem védi meg, vagy csak hiányosan a hideg időtől, másrészt oly ruhát kap, melyben szolgálatát teljesíteni akadályozva van, sőt baleseteknek is van ebben kitéve.

Ilyen az írha suba, nyáron pedig a posztó köpönyeg. A fékezőnek majd minden állomáson fel-lekell szállni fekhelyéről, azután a tolatásban részt véve, a kocsik mellett futnia, a

A vadállat.

— Írha: Révész Ernő —

Tavaly ősszel egy borongós napon táviratot kaptam Csoknyai Gábortól.

„Ha Istent ösmersz, jőjj be holnap a déli vonattal.”

Végére valahányszor csak bajban vagyok, mindig gondolok ugyan az istenre, s mert bajom gyakran van, nem mondhatnám, hogy nagy idő szokott volna eltelni a nélkül, hogy ő szent fellege megfordulna a fejében: azonban a Szegegre való utazás és az örökkévaló közt szembeötölő összefüggést nem tudtam kieszelni: csak annyit gyanítottam, hogy szegény Gábor valami nagy bajban lehet.

Elutaztam. Ahogy sejtettem: várt a pályaháznál.

Ábrázatáról leritt a lelke gyűrődöttsége: a szeméi beestek, sötét karikák fogták körül, arca megsoványodott és haja rendezetlenül borult széles homlokára.

Fanyarul üdvözölt.

— Nagy a hiba, Béla, nagyon nagy.

— Beszélj, beszélj, kerlek: — szóltam izgatottan.

Az történet, hogy az üzlete rosszul ment — cseplőgépeket, szemet, mit egyebet árult a gazdáknak — s a bőrzen próbálta kireparálni a szerencsését. De ott rossz világ jár a vidéki emberre.

Elúszott a megmaradt vagyon is s ő olyanképp gondolt segíteni magán, hogy a hitelbe vásárolt gépeket potom áron elvesztegette, a jóbarátaival, rokonaival szívesseges váltókat iratott alá (de kutya portéka pedig az a váltó, azt verje meg az Isten, a ki kieszelte!) s mikor már nyakig belemerült a szerencsétlenségbe, a baj elvette az esztét, nem irt a könyveibe semmit, sem hogy ő kinek tartozik, sem hogy neki ki az adósa és legutóbb már egy-két váltócskát is hamisított.

Nem tudja hogy történt, végképp nem tudja. Talán maga az ördög adta kezébe a tollat, maga az ördög...

Elgondolkozott: álmatagul nézett a robogó kocsikra: azt hiszem, szentül meg volt győződve, hogy Belzebub vitte a bünbe.

— Ha most valamelyik hitelezőm esődöt talál kérni s kisé, hogy könyvet vezettem és kibújik az a pár hamis váltó: becsuknak.

Nyöszörögve ismételte:

— Becsuknak engemet, Béla, becsuknak.

— De hát mennyivel fölőzi az adósság a vagyonodat? — kérdém elhűlve.

— Sokkal, nagyon sokkal. — Lehet tizezer, tizenötezer, talán még több is. És a hitelem ki van merítve: a bank visszautasítja a váltóimat. Talán sejtene valakit a czudarok.

Fogalmam sem volt róla, hogy mi végre avat be engem a titokba, mikor egyszer én pénzt neki nem teremthetek, hitelhez sem segíthetem.

kocsit tolni, vagy kocsit feltartani, majd ismét kocsik közé bujva azokat össze, vagy szétakasztani. Már pedig ez a szolgáltatás bizonyos fokig gyors mozgást követel. Tessék ezt a fel-le szállást, a szaladgálást, a kocsik közé buvást ilyen nehéz, hosszú bundában végezni. Bizony ez már magában véve is fárasztó, nehéz munka s a mellett életveszélyes. Az állomáson megtolettünk, felszállunk a fékre, leülünk. A bundánk ekkor a térdig esuszva, a lábnak a térden aluli része fedetlen marad, mi van ennek befedésére? Semmi. A jámbor láb, mely viszi hűségesen egész törzsünket, mely sárban, hóban, jégen szalad alattunk, fázhat, fagyhat egyik állomástól a másikig, mert hát a fékezőt halina csizma nem illeti, pokróczot — mint a katonának adnak — nem kap s így hacsak a család szájától el nem von egy-két falatot, melyből a botos valahogy kikerül, bizonyos, hogy mielőbb vagy fagyos lábbal kerül a kórházba, vagy örökösén álmódozhatik Pöstyén iszapfürdőjéről.

A katonának télen, nehogy keze a puska csővéhez fagygyon, adnak legalább ilyen-olyan posztó keztyűt. A fékező vagy kocsitoló bár minden lépten-nyomon vasat fog, vasba kapaszkodik, vassal foglalatostkodik, — nem kap kezére semmit — mintha ennek keze nem is fagyhatna oda a csavarkapocshoz, vagy a fékorsóhoz.

Át kell alakítani a vonatkisértő személyzet teli ruházatát és pedig adni neki halina csizmát, mely védi lába szárát a hidegben s melyben a jégen, illetve a jeges talajon is tud szaladni.

— Tudom, tudom — szólt csüggedten. De nem bírom már tovább magamban tartani. A világon senki sem tud a dolog felől, a feleségem sem. Azonban érzem, hogy megrepesztí a fejemet, ha nem mondom el valakinek. Ismered Midás király borbélyának a történetét. Régi, jó pajtások vagyunk gyerekkorunk óta; de meg te okos ember vagy, annak ismerlek, hátha tudsz is számomra valami módot. Vagy ha nincs szabaddulás, legalább megbizonyosodom felőle a te szádból s nyugodtan lövöm magamat agyon.

— Gábor, Gábor, mi lesz a feleségedből, a gyermekeidből?

— A fiukat is megölöm. A feleségem majd megél. Gyönyörű szép asszony. Az megél.

Az ajka megrándult, mint az elpityeredő gyereké.

— Oh, azt az asszonyt íthagyni, azt! De nincs hozzá szívem, hogy elpusztítsam.

A „Tisza-kávéház“ előtt haladtunk el. Oda járt ő is ebédutánonként, meghányani-vetni a világ sorsát s közben egy kis „csöndest“ ütni. Alighanem lesz a kártyának is része az ő mostani állapotában.

A nagy, tisztára törülgetett ablaküvegek mögött ültek ismerősei, ki kávét szüresölve, vidám tereferében, ki megelégtülten pislogva kifelé a járó-kelőkre, akkorákat füstölvén, mint egy basa. Az egyik ablaknál sakkozó, a másikon kártyás

Adni kell neki bundabéléses posztó kabátot gallérral, mely legfeljebb térdig ér, hogy benne a mozgás szabadon legyen eszközölhető. Adni kell a kezére keztyűt. Adni kell sapkát. Adni kell neki ezenkívül 5 fokosnál nagyobb hidegek alkalmával egy-egy pokróczot, melylyel lábait s alsó testrészeit a fek ülésen betakarhassa.

Elvégre egyenlően kell mérnünk. A vonatmálházóval együtt tesz szolgálatot, együtt tolat, együtt fekez a vonatkisértő lakatos. Az ugyanazon szolgálat teljesítése mellett miért kap a lakatos halina csizmát és bundás bélésű posztó kabátot, a vonatmálházó pedig ehelyett irhasubát.

Vágjuk csak le az irha-subának a térden aluli részét s adjunk halina csizmát, pokróczot, keztyűt, már is könnyebbé tettük annyi sok embernek szolgálatát, óvtuk egészségi állapotát.

Oroszlányi László.

A „Magyar Vasutasok Országos Árvaháza“.

Irta: Ligeti Jacob.

Levél a Szerkesztőséghez.

Tekintetes Szerkesztőség!

I.

A mikor e sorokat papírra vetem, nem a hírlapírókat, nem is a vasuti tisztviselőket, hanem az emberbarátokat keresem. Azokat az emberbarátokat, a kik a mai önzéssel,

emberek. Mind jóllakott, magát kialudott ur, a kinek rendben van a szénája.

Gábor csak úgy lopva pillantott feléjük: neki ott nincs többé maradása.

Haza értünk.

Az asszony a folyosón üldögélt s valami varrást, kis ingecskét tartott öleiben. Puhá, fehér keze is le volt eresztve a munka fölébe s ő maga elmélázott szelíd, kék szemével az udvarban álló akácson, melynek ágait az őszi szellő gyöngéden hajtogatta jobbra-balra. Egy-egy fonnyadt levél hullott, szállingott le a gallyak közül: vége a nyárnak, vége! Oh, be rövid volt pedig, istenkém, be csak rövid!

Észre sem vett bennünket, ahogy a tárva nyitott ajtón beleptünk. Hanem a szék mögött játszadozó két fiúcska közül a nagyobbik szelnek ereszté kötényéből az ólomkatonákat — egy kapitánynak nyilván fejébe kerül a dolog — elibénk szaladt s a Gábor térdét nyalábolva körül, harsány örömben sikongott föl.

— Apusom, apuskám!

Az asszony meg sem mozdult, szomoruan nézett ki tovább a bólingató fára; csak mikor megszólítottam, kelt föl székéről s mint a suttyó leány, akit a vendég tükrözésen kap rajta, zavartan, szemlesütve nyujtott kezet és mosolyogni próbált.

— Isten hozta!

közönnyel és materiálizmussal telt korban felülemelkedve a lét mindennapiságán — embertársaikat nemcsak papíron, hanem a valóságban is szeretik. Azokat az emberbarátokat, a kik nemcsak frázisokkal és nyomdafestékekkel, hanem tettekkel is bebizonyítják azt, hogy a támogatásra és gyámoltásra szorultak érdekében minden tőlök telhető, minden emberileg lehető elkövetnek. És hogy jó helyen kereskedem, annak fényes bizonyítékát látom a Borsodmegyei nőegylet árvaházában létesített Görgey-féle alapítványokban, a mely alapítványok a „Vasutasok Családi Naptára Szerkesztősége“, (tehát a „Haladás“ szerkesztősége is) buzgó és odaadó munkássága és fáradozása nélkül dehogy is létesültek volna olyan tüneményszerű gyorsasággal. Azok az állomásonként összeszedett 60 fillérecskék, az a lelkesítés, az a buzdítás, amellyel az az alap összehozatott az nyújt nekem reményt arra, hogy alább kifejtendő kérelmem nem leend pusztába kiáltott szó.

Mert kérek!

Kérek a magam és vasutaskartársaim nevében. Kérek az irgalom és emberszerettet nevében és kérek amaz elhagyatott apátlan és anyátlan vasutas-árvák nevében, a kik azért züllenek és pusztulnak el, azért semmisülnek meg társadalmilag, mert Vasutasok Árvái!

Karácsony ünnepe van. A könyörületesség és jótékonyosság hangzatos frázisait halljuk és hangoztatjuk mindenütt. Összejövünk, ta-

nácskozunk, tervezünk és eredményképpen egyszer jóllakatunk és felöltöztetünk egy csomó rongyos és éhező gyermeket. Rájuk adjuk a „szegénység egyenruháját“ és elfelejtjük velök 48 órára, hogy 363 napon át koplaltak és éheztek. Azután elmulik a karácsony, eltesszük a jószívűségünket jövőre és megy minden ismét a rendes kerékvágásban. Az egyéni és társadalmi terhek pedig gyűlnek és szaporodnak nap-nap után és hovatovább bele viszik az emberiség $\frac{3}{4}$ részét a szociálizmus szeretettel ölelő karjaiba. A gond és nyomor szociálistává teszi az egyént, ha látja, hogy munkája meddő, hogy küzdelme eredménytelen.

És ha ez áll a nagy általánosságban, mennyivel inkább áll ez nálunk vasutasoknál!? Mi, a kik csak azt tudjuk, hogy otthonunkból eltávoztunk, de azt, hogy oda visszatérünk-e — nem. Mi, a kik minden erőnket, minden tudásunkat, minden tehetségünket az állam, a haza, a köz javáért áldozzuk fel. Mi, a kik fájó szívvel látjuk szolgálatuk közben elszerecsétlenült bajtársainkat küzdve és nyomorogva tengődni. Mi, a kik vérző szívvel megyünk az elszerecsétlenült bajtárs holttestét rejtő szegényesen egyszerű koporsó után, mi emeljük fel ma a keresztény világ eme magasztos ünnepén könyörgő szavunkat és — kérünk.

Nem alamizsnát, nem ajándékot, nem kedvezményeket, hanem azt kérjük, adjon ne-

Aztán enyelgő szemrehányással fordult a férjéhez.

— Hát napközben is megtisztelsz bennünket? Persze, csak azért, mert vendéget hoztál. Ugy-e te gonosz? Ezt a látogatásodat Kovács urnak köszönhetem.

Nem tudunk rá szólni semmit. Pillanatnyi szünet állt be.

O maga vette föl újra a szót.

— Oh, mert maholnap te már csak látogatóba jársz a családi tűzhely mellé. — Megbocsát, édes Kovács, hogy ily szónoklattal fogadom önöket, de hisz ön nekünk régi bizalmasunk és senkim sincs ebben a nagy városban, aki előtt kiönthetném bánatomat. Szegény édes anyám, ha sejtene, rég eljött volna. Nem akarom őt keseríteni: a legutóbb, mikor elment tőlünk, csupa örömben hagyott itt bennünket.

Gábor immáron hetek óta csak aludni és enni jár haza. A felesége el nem tudja képzelni, mi lehet az oka. Oly gyöngéd, jó férj volt mindig. S most még a gyerekeit sem szereti úgy, mint annakelötte.

— Az elébb is — látta Kovács ur? — rá sem nézett a Pistire, mikor elébe szaladt. Nem tudom, miért fordult el a szive tőlünk. Hisz én a régi vagyok. Ugy szeretem, mint őt év előtt, mikor még jegyben jártunk. Keresem a kedvét, ahogy a beteg gyermekét szokás. Soha eddig szemére nem lobbantottam, hogy ez a

nagy változás fáj nekem, hogy a sirba visz. Elhazudtam még magam elől is, hogy Gábor nem az többé hozzám, aki volt. Hiába, mindhiába. Nem szól semmit, nem szid, de meg sem csókol. Oh, bár ütlegelne, csak lenne hozzám olykor jó is. De folyvást be van gombolkozva állig: szórakozott és kerüli az itthont. — Ha csak másféle nem akadt egy másikra, jobbra: egy másik szebb asszony hacsak . . .

Megesuklott a szava és szemét elborította a köny.

— Irma, Irma! — hörgé Gábor rekedten.

Az asszony felsikoltott.

— Eltaláltam, úgy e, eltaláltam! Ez megszólaltatott. Elevenbe ért a kés. Ez hát az oka. Meguntál. Mást szeretsz. Egy másik asszonyt!

Es ráborult a folyosó könyöklőjére hangos zokogással. Arczát két kezével takarta el s formás teste meg megvonaglott.

Gábor szótalanul gubbaszkodott székén. Az athléta-férfi mintha összeesett volna, fejét a nyaka közé huzta, háta megrokkant. Ajka megmegrándult néha, de szót nem tudott rajta ki-préselni. Bambán nézett hol rám, hol siró feleségére. De sokat ért volna, ha ő is képes lett volna sirni: hanem ezt a vigaszt csak az ártatlanok részére tartogatja az Isten.

Megesett a szívem a nagy nyomorúságon.

Milyen elveszett élet, milyen szétzúzott boldogság!

künk a magyar társadalom, a melynek az érdekeit szolgáljuk, az ország, a melynek kereskedelmét, iparát a mi küzdelmes munkánk lendíti fel, nagyrabecsült adminisztrátoraink, a kik a mi buzgó és odaadó szolgálattételünket a legjobban ismerik — módot arra, hogy ha életveszélyes, küzdelmes és fáradtságos szolgálatunk közben elpusztulunk, árván maradt ártatlan gyermekinkről gondoskodhassunk. Adjon nekünk a társadalom, az ország, a vasut módot arra, hogy megalapíthassuk a

„Magyar Vasutasok Országos Árvaházát.”

II.

Csak egy két példával kívánom illusztrálni, hogy mi lesz a vasutasok árván maradt gyermekeiből. Én, a ki immár 15 év óta látom nap-nap után a vasutasok hányatott és küzdelmes életét ezer és ezer változatoságban folyni magam előtt, érzem, tudom és hiszem, hogy ez így nem maradhat.

Egy esomó tolonczot kísér a rendőr a vonaton. Elzúllott csavargók, nyomorult, toprongyos alakok. Az ember szánja és utálja őket egyszerre. Az egyik lerongyolt, lesóványodott nő könnyörgő hangon szólít meg: Kedves kalauz ur! adjon valami emmi valót ha van, de mindjárt hozzá is teszi: „Ne csodálkozzon rajta, hogy megszólítottam, az én apám is vasutas volt”.

Nekem a szívembe nyilallik ez a pár szó:

Nagyon, nagyon, halálosan elkeseredtem. Nem voltam képes tovább időzni a széjjeldult üdvösség romjain: kergetett onnét valami. Gábor utánam támolygott s a kapuban szólott csak:

— Gondolkozzál, kérlek, a dolgon. Hátha van mentség mégis. Hátha lehet még rajtam segíteni. Jöjj be holnap vagy holnapután. Ne várd, hogy hívjalak újra. Én magam semmit sem tudok cselekedni. De ne halaszd sokára. Megboldulok. Ne felejtse el, hogy a míg megint nem beszélhetek veled, addig aludni nem leszek képes. Álmatlanul töltöm az éjszakákat már hetek óta.

Hazautaztam. — Nyomott hangulatban töltöttem a másnapot: földhöz vágott a dolog engemet is. Tisztára beláttam, hogy nincs segítség. Főlöszleges volt hát megint bemennem a városba, megtettem mégis, mert úgy a szívemre kötötte Gábor: de fáztam a találkozástól.

A kávéházban, az ablak mellett láttam ülni: derűs arcuzattal szűrsölte a kávé. Kihívtam és megbotránkozva kérdeztem tőle, hogy mi lelte?

— Semmi baj — szólott vidáman, a két újjával esettegve. — A számvetésemet is rosszul csináltam meg kinomban, az egész hiány mindössze négy-ötezer forint s tegnap a gyűrőki uradalom három cseplőgépet vásárolt készfizesre, jó borsosan — tudod, a tisztartóval értjük egymást — azután most, hogy letörték a kukoricát, olyan gazdák is fizettek, a kikre már ke-

„Az én apám is vasutas volt”. Kiveszem az uti táskámból a kenyeret és odaadom neki és nekem jobban fáj mint neki, hogy az ő atyja is vasutas volt!

Temesvár-Gyárvároson történt. Szénlopáson kaptam egy fiatal gyerkőcöt. Irgalmatlanul felnyakaltam és zavartam be magam előtt az állomásba. Egyszerre csak sirva fordul felém a gyerek és összetett kezekkel könnyörgő. Uram, ne adjon át a rendőrségnek bocsásson szabadon, az én szegény boldogult apám is vasutas volt.

— Ki volt az apád?

Megnevezte. Szemeimből könnyek fakadtak. Egy régi collegám fia volt. Az atyját 1891-ben gázolták agyon.

Nem folytatom! Le kell tennem a tollat. Könnyeimen keresztül nem látom a betűket. Hát ezt érdemli meg a magyar vasutas egy egész életen keresztül fáradtságos és küzdelmes munkájáért?! Hát ezzel a tudattal zárja le a vasutas családapa a szemeit az örök nyugalomra?! Tegyétek a kezeteiket a szivetekre országunk és intézetünk vezető férfiai és adjátok meg a választ!

III.

Hogy egy ilyen nagyszabású intézménynek a létesítése óriási anyagi áldozatokat kíván, az elvitázhatatlan. De hát van e, létezik-e a földön valami, a mi — ha létehozatala főleg az anyagiaktól függ — keresztül vihető

resztet vettem. Tegnap történt ez is, ugy hirtelenében. Látod: a hol legnagyobb a veszedelem, oda ér legkorább a segítség. — Azt a rongyos pár száz forintnyi hamis váltót még ma vagy holnap kifizetem s ugy kilábolok a bajból, mint a pinty! Bocsásson meg pajtás, hogy idefárasztottalak; de örömben elfelejtettelek értesíteni, hogy ne törd magad be.

— Hát csak eredj akkor vissza a kávéházba. Nekem ugyis van egy kis dolgom, majd az után járok.

Szót is fogadott, előbb derekasan megrázva a karomat.

Bennem pedig megmozdult a vadállat.

Mintha kedvem ellenére lett volna, hogy ilyen jól esett ki a dolog: mintha inkább azt kívántam volna, hogy ugy lett légyen igaz minden, a hogy tegnapelőtt megrémített vele: mintha bizonyos gyönyörűségem lett volna az ő bajában, s mintha most ettől elestem volna.

Oh, ez emberi vonás, ez a vadállati! Igazat beszél az a franczia böles: „A legjobb barátaink balszerencséjében is akad mindig valami, a mi nekünk inyünkre van”.

Bizony rossz komplementumot is mond a biblia az istennek, mikor azt híreszteli felőle, hogy a saját képére te emtette az embert, nagyon rossz komplementumot . . .

nem lenne? Nem és ezerszer nem! Akarni, erősen akarni kell és a mint már ezer és ezer, az emberiség javát célzó intézmény létrehozatott, úgy létesíthető leendő ez is.

És ennek az intézménynek a létesítése nagy részben kötelessége is a vasutnak, mert a vasutasok gyermekeinek az elzüllése, a bűn tertőjébe süllyedése az egyén gyalázata ugyan, de ugyanekkor a társadalom vétke, a vasut szégyene is.

Hanem hát hol vegyük az anyagiakat ma, a mikor hazánk és intézetünk vezető elemei minden alkalommal és minden téren a legmesszebb menő takarékoság elvét hangoztatják? A mikor a társadalom jótékonyága immár a végsőkig kimerített? A mikor úgy az egyesek, mint a nagy összesség állandóan küzd a mindennapi megélhetésért?

Íme a felelet.

1. Havonként és üzletvezetőségenként átlag és legkevesebb 4000 darab szabad és fél-áru jegy utazásra szóló igazolvány lesz kiállítva nem vasuti alkalmazottak és azok családtagjai részére. Ez egy üzletvezetőség-nél egy év alatt 48000, a kilencz üzletvezetőségnél pedig 432000 darab szabad és fél-áru igazolvány. Ugyanennyit (ha nem többet) kiállít évente az igazgatóság is. Ez 864000 darab igazolvány. *Szedjen a vasut csak 10 krajczár kiállítási illetéket is és fordítsa a jelzett célra és íme máris együtt van 86.400 forint.*

2. Hány ezer és ezer ember szállít, dolgozik, épít a vasutnak? Hány száz vasuti vendéglős gazdagodik meg a vasuton. Vegye törvénybe az intézet, hogy minden vele üzleti összeköttetésben álló szállító, iparos, gyáros, vállalkozó stb. a neki esedékes, vagy általa bérletképpen fizetett összeg $\frac{1}{2}$ vagy 1, százalékát a Magyar Vasutasok Országos Arvaháza alapja javára tartozik adni. Hogy mekkora összeg jönne be ez uton évenként, azt az erre illetékes fórumok (számosztály, kiadási és bevételi ellenőrzések) a legjobban tudhatják.

Az alapot egy nagyobb összegben (pl. 100.000 koronában) mindenestre a vasutnak kell megvetnie és ez — azt hiszem — ott, a hol hiteles kimutatások szerint ez évben is 28.000.000 korona üzleti feleslegképpen szállítotott be az állampénztárba, nem lehetetlen.

Azok a kedvezményes urak pedig, a kik eddig is ugyaszólván ingyen utazták be Tolnát, Baranyát, nem fognak ebbe a 10 krajczárokba beleszegényedni és ez a legkevésbé sem fogja őket alterálni abban, hogy tulajdonképpen minden jogalap és jogezim nélküli kedvezményeiket ezután is igénybe ne vegyék. Hiszen a vasut elvégre is nem Hirschféle jótékonyági intézmény, amelynek jótékonyására mindenki apellál. Azok a szállító, vállalkozó és vendéglős urak pedig, akik minden a vasuttali összeköttetéseikből busás

HETI KRÓNKA.

Halk muzsika esendül meg a szívem mélyén,
S tündööm egy jászol csodaszép regényén.
Megkapja lelkemet Betlehem varázsa,
Fenyőfát bámuló gyermek mosolygása.
Fegyverszünet napja, melyen így rebegnek,
Legyen békessége ma minden embernek!...

Amerre csak nézel, víg hangulat árad,
Am Alesuth kastélyán ül fekete bánat;
Ünneplő angyalok érezték hiányát,
S József főherczegnek egy viruló lányát
Magukhoz szóliták örök fényességbe,
Ilyen lelkekre most szükség van az égbe'.

Van még egy gyász eset, ez is komor téma,
S nekünk szászorta az. Nincs is olyan léha,
A ki nem gyászolná őszinte érzéssel
A vértanu halált, mi egy bajtárst ért el,
Kit Dombóvár mellett ért el a katasztrófa,
Kalapács Károlynak emléke e strófa...

Hát arról a szívünk vajjon miként érez,
Ami Békés-Csabán ment a héten véghez.
Egy járásbíróné, finom uri dáma
Régóta mérget tölt az ura borába.
Lassu volt a méreg, hát szeretőjének
Revolvert adott át, hogy urát ölné meg.

Hunczutok a lányok! Nem maradnak vesztég,
Magsugom, e héten Pesten mit rendeztek.
Bábukiállítást! Volt ott minden fajta,
Tót szakácsné-bábu, czifra pruszlik rajta.
Nagy franczia bábu, a kalapján tollak,
De a legszebbek — a kiállítók voltak.

A leszerelésnek van egy fináléja,
A Kossuth-Ugron harc. Nem váلامي méla...
Farkaszemet néznek, tirádákat fujnak
S megmarad a szeme mind a két varjunak.
Okos ember Kossuth, mert a lelkesedés
Érted tűzeli őh: **fizetésrendezés.**

Passe-partout.

hasznot huznak, szintén nem fognak tönkre-
menni, ha néhány forinttal kevesebb össze-
get fognak az üzleti mérleg végén kitüntetni,
mint tiszta nyereséget.

A vasut pedig egy nagy, szent és magasz-
tos kötelességének teendene ezzel eleget.
*Sok letörölt köny, sok aggódó és fájó szív
megnyugtatója lenne az eredménye eme in-
tézmeny létesítésének,* nem is számítva azt,
hogy ezáltal a vasut alkalmazottait nemcsak
a kötelesség, hanem a hála és szeretet köte-
lékeivel is bilincselné magához, *amely ka-
pocs pedig minden irott törvéynél erősebb
és maradandóbb.*

Amidőn a tekintetes Szerkesztőséget a
felvetett eszme iránti becses véleményének
szíves nyilvánítására kérem, maradtam

Miskolcson, 1903. évi december havában.

a tekintetes Szerkesztőségnek
kész szolgálja

Ligeti Jacob, kalauz.

A jótékonyság jegyében.

Jól eső kötelességet teljesítünk minden egyes
alkalommal, a mikor kartársaink nemes áldozat-
készségét kell regisztrálnunk egy-egy elszeren-
cséltenedett, vagy elszegényedett vasutas-tár-
sunk segélyezéséhez. Annál inkább hévvel rag-
adjuk meg a tollat olyan esetben, a midőn a

nagyközönség körében is akadunk nemes szí-
vekre, a kik vonzalommal és érdeklődéssel vi-
seltetve a nehéz pályát választottak iránt, meg-
ható módon adnak nyilvánítást az emberiség
szeretetének. A ruttkai vonal egyik elhagyatott he-
lyén végzi kötelességszerű szolgálatát *Trnovszky
János* pályaoőr. A terhes szolgálat mellett nagy
anyagi nyomorral küzd. Nyolcz gyermek és egy
sápadt arcú asszony kenyerére kevés a vékony
fizetés, amit a „mávtól“ keres. Azután bajok is akad
néha, a mik csak arra valók, hogy a szegény
ember földi rendeltetését újabb megpróbáltatá-
sokkal tegyek terhesebbé. A kis burgonyaföl-
decske nem hozza meg a termést. A nagyob-
bacska gyerekeknek tandijra, könyvre kell a
pénz, hogy iskolába járhassanak. Beköszönt a
tél. Meleg ruhára is kellene, meg fűtő fára,
mert a gyerekek fáznak! És ilyenkor kétsze-
resen nagy a nyomor, az orvosság is el kel-
néha-néha, a vértelen apróságok köhögnek, be-
tegek. *Trnovszky János* mit tehessen a sors el-
len? Mikor a jelzőharangok álmatag, mélabus
hangon megszólalnak az éjszakában, úgy érzi,
hogy minden ütés az ő szívére van mérve. Ha
sóhajt is, csak áll a fagyos teli éjszakában, mint
a ezölöp, pedig valami úgy huzza oda, a beteg
gyerek ágya mellé. És a mint várja a közeledő

Innen-onnan.

Különös.

Báró: Nem történt távollétemben semmi különös?
Inas: De igen! *Egyellenegy számlát se hoztak!*

Affér.

I. ur: Uram! Tekintse magát felpofozottnak!
II. ur: (képen törli az elsőt) Uram! Ne tekintse
magát felpofozottnak!

Habozás.

Bíró: Hány éves kisasszony?
Kisasszony: (hallgat)
Bíró: Figyelmeztetem kisasszony, hogy minél to-
vább hallgat, annál idősebb lesz!

A különbség

— Milyen terítéket parancsol? Két koronáért,
vagy három koronáért?
— Hát mi közte a különbség?
— *Csak egy korona* kérem ássan!

Nem ő az oka.

Férj: (egy heves családi jelenet után) No, az a
házasság közvetítő ugyancsak megjárta velem!

Feleség: Hát tehetek én róla, hogy behagyta ma-
gad csapni, te számár!

Alaki hiba.

A: Miért nem vetted el a gazdag bárónőt?
B: Egy kis alaki hiba miatt.
A: Hogy-hogy?
B: Két pupja volt szegénynek!

Nem ijed meg.

Kereskedő: (Dühösen) Már megint egy utazó?
Már ma hármat kidobtam.
Utazó: (nyájasan) Nu lássa, ennek örülök, mert
must nálam venni fog!

Életbölcsetség.

— Miért mondják, hogy az idő pénz?
— Mert akinek sok pénze van, annak ideje is van
mindenre!

Éjfélkor

Asszony: (álmából felriad) Váj geschrien, khi oz?
Férj: Mit? talán vársz valakit? . . .

Félreértés

— Baross miniszter, mint tisztakezű ember halta
meg; mogáról ezt nem lehetne mondani!
— Khikérek magamnak! Hodj mer idejent nekhem
mondani? . . .
— Nu . . . nu . . . ne khiabáljon, hiszen mogo
még nem halta meg!

vörös szemű fekete testet, a mely hosszas kanyarosan kapaszkodik fölfelé a meredek töltésen, a lassan szítáló hó szép fehér embert csinál belőle, jégkérget borít az arczára, betemeti a lábait lábszáron fölül a puha, égető hó és jól eső, zsibbasztó állapot borul az agyára. A káracsonyi éjszaka mélységes esődjében egy álom szakad föl a szívéből telve reménynyel, segítségével. Egy fehér angyal, a szelid, a jó száll feléje, segítő szavát már hallani véli . . . hosszú vonatott fütty . . . a betemetett hóember megmozdul, egy automatikus mozdulattal megadja lámpájával a jelzést, a kötelességtudás vonásai végig szántanak arcán és Trnovszky János éberen s józanul mint a vas állja helyét a közeledő vonat előtt . . .

Az álmódás azonban néha valót is jósol a szenvedőknek. Megjelenik az életben is a mentő kéz, mely segítséget nyújt a szűkölködőknek.

A turóczi megyei jótékony nőegylet elnöke *Justh Ferenczné Batthyányi Mária grófnő* nemes cselekedetéről számolunk be, a ki minden esztendőben részt vesz ilyenkor a jótékonyág gyakorlásában és a ki Trnovszky János pályáért is legutóbb egy ízben 20, másizben 25 korona segélyvel ajándékozta meg, hogy szűkölködő családjának nehéz, anyagi helyzetét orvosolja. Sze-

rény lapunk keretében, a mely alkalmazottaink istápolását legmelegebben viseli szíven, mely köszönetünket nyilvánítjuk a nemesen érző grófnőnek, a kinek férje *Justh Ferencz* országgyűlési képviselő is számos esetben tanujelet adta, hogy szíven viseli a vasutasok sorsát.

A „Haladás“ adománya.

Lapunk hírei között megemlékeztünk a Hidegkút—Győrök állomáson f. é. december hó 12-én az 1002. és 1061. sz. vonatok között történt összeütközésről, melynek Kalapács Károly, az 1061. sz. vonat mozdonyának fűtője lett áldozatává.

Kalapács Károlyt kötelességének hű teljesítése közben érte utól a vasutasok végzete.

Özvegye és hat árvája siratja a családnak fenntartóját, a hűséges hitvest és a szerető atyát, kinek halála betölthetetlen űrt hagyott a család körében.

Lapunk szerkesztősége a balesetről értesülvén s a „bis dat, qui cito dat“ elvét tartva szem előtt, express utalványon 50 koronát küldött a „Vasutasok Családi Naptárának“ jövedelméből a budapest—ferenczvárosi fűtőház főnökségéhez az özvegy részére leendő kézbesítés végett, miután az idén is mint tavaly a naptár jövedelmének jelentékeny részét szegény vasutas gyermekek támogatására fordítjuk; Kalapács Károly árván maradt gyermekei pedig méltán támogatásra szorulnak.

CSARNOK.

Egy éj története.

Oroszból.

Irtá: *Lavreczkij.*

(Folytatás)

II.

Szlobodin találkozott egy ismerősével, Gluseczkij fiatal vezérkari tiszttel, a ki járatos volt Avdotya házába, a ki szándékosan kedvesének híresztelte őt csak azért, hogy Szlobodinmal való viszonyát titokban tartsa. Együtt mentek tovább. Gluseczkij, Tolsztoj ról kezdett beszélni

— Nem mulik el száz év s oly nagyra fogják őt tartani, mint a németek Luthert.

— No-no, ez tán tulzás, — felelt Szlobodin.

— Miért volna tulzás? Lám ez csak előítélet. Mi azt képzeljük, hogy Luther az isten tudja mi volt, pedig hát mi különöset mivel? Semmi egyebet, minthogy a kellő időben született.

— Ujjat huzott a pápáé, lefordította a bibliát — mondá Szlobodin.

— Tolsztoj pedig lefordította és magyarázta az evangéliumokat még pedig azzal a bátorsággal, mely nem téveszti el a hatást.

Ez egész papságunkat forrongásba hozta s mennyi cikket, mennyi könyvet írtak róla! Olyan kérdéseket és olyan aprólékos részleteket kezdtek pengetni, a melylyel a mi papi sajtónk soha világéletében nem foglalkozott. Ez olyan wormsí gyűlésféle volt, mint a melyen Luthert elítélték.

— Luthert elítélték és elzárták . . .

— Tolsztoj is roppantul kívánta ezt, de nem szerezték neki azt a megnyugvást . . .

— Nagy örömet, vágott közbe Szlobodin. És nagyon jól tették. Luther hitt az evangéliumok esalhatatlanságában. Tolsztoj pedig nem; ime az óriási különbség. Luther a hívőknek beszélt, Tolsztoj pedig csak a hitetlenek közt tudott maga iránt érdeklődést kelteni. Nem batyuska, tul lőtt a ezélon Heves vita fejlődött ki köztük, miközben Szlobodin teljesen megfélekedezett a maga kellemetlenségeiről. Gluseczky folytatva a Tolsztoj védelmét, így szólt:

— Tolsztojnak van egy bölcsesége által csodálatos elve: „ne tégy senkivel rosszat.“ Embertársainkat, sőt még ellenségeinket is szeretni, ez borzasztó nehéz, de senkivel se tenni rosszat, erre mindenki képes.

Szlobodin szerette volna egy tréfával elütni ezt az érvet, de nem sikerült. Rögtön észre is vette ezt s elkezdte bizonyítani, hogy ha mindenki ezt az elvet követné, úgy

A ferencvárosi fűtőház főnöke Schindler Károly főmérnök ur készséggel tett eleget kérésünknek s az összeget azonnal az özvegyhez juttatta, a miért e helyen is köszönetet mondunk:

A budapest-ferencvárosi fűtőház főnök-ségétől a következő levelet kaptuk:

„Tekintetes szerkesztőség!

Mellékelve van szerencsénk a Kalapács Károly özvegye részére ide küldött 50 koronáról szóló elismervényt megküldeni.

Midőn az özvegy nevében ezen nagylelkű adományért szívvel jövő hálás köszönetet mondunk, egyúttal fogadja a tekintetes Szerkesztőség ezen nemes áldozatkészségeért őszinte elismerésünket.

Maradtunk kiváló tisztelettel a budapesti ferencvárosi fűtőház-főnökség Schindler.”

Az elismervény következőkép szól:

„Ezennel elismerem, hogy a budapesti ferencvárosi fűtőház főnökségtől a „Haladás“ vasúti szak és szépirodalmi hetilap tek. szerkesztősége részéről nekem nagylelkűen adományozott ötven koronát kézhez kaptam.

Budapest, 1903. december 16-án.

Özv. Kalapács Károlyné.”

A legjobb szívvel siettünk a szegény özvegy s az árvák segítségére. Mint halljuk, a budapesti ferencvárosi fűtőház az összes fűtőházakhoz gyűjtőleveket küldött s biztosak vagyunk abban, hogy a pályatársak tehetőségükhöz képest iparkodni fognak hivatása közben elhunyt kartársuk özvegyének s árváinak gyámolítására.

az élet meg volna fosztva egy egész sereg kellemes dologtól. A vetélytárs elől nem lehet elhódítani kedvesünket, a nő pedig nem rendelkezhetnék szabadon a szívével, mert ha azt, a ki szereti, visszautasítaná, már ezáltal is rosszat tenne vele.

Gluseczky kezdett tűzbe jönni.

— Ha valakivel rosszat cselekszünk s ez ezt háromszoros rosszal viszonzozza, akkor nem érhet minket szemrehányás. Még kívül, hogy legkellemesebb folytonos haragban élni.

— Én úgy élek, mint bárki más, — felelte Szlobodin. Másnak is vannak fegyverei, nekem is. A ki bírja az marja! Kellemes ám az észet élesíteni . . .

— A létért való küzdelem!? Ez állatias elv, — mondá Gluseczky.

Ebben a perczen egy fordulóhoz értek s a szeglet mögül egy homályos alak vágott el mellettük s egy pillanat alatt eltűnt.

— Órült! — kiáltotta Szlobodin a lovas után, a ki gyorsan eltűnt az éj sötétjében.

— Valami tatár, — mondá Gluseczky a meggyőződés hangján.

Ez az eset félbeszakította vitájukat s elkezdtek beszélni a tatárokról s kutatták utonállaskodásuk és sülyedésük okait. Megemlékeztek egy archimandrita Kizil-Tasában történt meggyilkoltatásának részleteiről. Szlo-

A miskolezi MÁV. altisztikör sylvester estélye.

A máv. miskolezi altisztikör mint minden évben, ugy ez idén is a saját helyiségében f. évi december 31-én este 8 órakor megfelelő műsorral, társas vacsorával és táncz-csal egybekötött „Sylvester“-estélyt rendez. A műsor a következő számokból állítottott össze:

1. Tréfás felolvasás, előadja Ligeti Jakab ur. 2. Czimbalom-szóló, előadja Kaszay Róza urhölgy. 3. Szavalat, előadja Szikla Jánosné urnő. 4. Hegedü-szóló, előadja Valler Lajos ur. 5. Alkalmi Cuplett, előadják Lukács fivérek. 6. Szórakozott kisasszony, előadja Mitnyik Gizella urhölgy. 7. Fuvola duett, előadják Gutnauer Gyula és Bedéts Lajos urak. 8. Desperat ur, előadja ifj. Krupp János ur. 9. Vig monolog, előadja ifj. Angyal József ur. 10. Bogár Imre az alföldi betyár, előadja Sárosi Béla ur.

Belépő jegyek az estély alkalmával a körhelyiségben (Arany János utca 25.) személynként 1 korona 60 fillérért kaphatók, a mely összegből az összes költségek fedeztetnek.

A rendezőség a t. tag urakat csaiádtagjaikkal és ismerőseikkel az estélyre ez uton is tisztelettel meghívja.

bodin elég jó kedvvel tért haza. Otthon elűzte magától aggodalmait s megszabadulva tőlük csakhamar elaludt.

III.

Szemjerovna Katerina, vagy egyszerűen Katya Szlobodin távozása után egész este a diadal mámorában uszott. Bármibe fogott is, az mind megzavarta ezt a belső ujjongását, mely szemeiben is visszatükröződött. Valahogy belekapaszkodott édes apja nyakába, de ez lerázta magáról, mert nagyon el volt foglalva gondoltaival. Az anya megértette őt, de szándékosan ugy mutatta, mintha nem értené szokatlan állapotát. Szerette volna, ha őszinte lett volna hozzá, de Katját szava kötötte, hogy nem szól senkinek holnapig, születése napjáig. Már pedig ő megtudta tartani a szavát. De soha nem esett oly nehezére, mint épen most. A thea nem izlett neki s a háziakkal folytatott beszélgetés sem ment sehogy sem. Leült a zongorához, elkezdett játszani, de ujjai valahogy gyorsan kifáradtak, mire kiment az erkélyre. A sötétkék égen ragyogtak a csillagok. Elnézte őket s mosoly szállt ajkára. „Én magam is ragyogok most“ — gondolta magában s elkezdte hallgatni a tenger távoli és lassu mormolását.

(Folyt. köv.)

Előléptetések,

1903. október hó 1-től számítandólag a miskolci üzletvezetőség területén a szolgálk közül előléptek:

Az I. rangfokozat 1. osztályába:

Spranger Károly, Stybler János szivattyúörök, Papp István vizsg. lakatos.

Az I. rangfokozat 2. osztályába:

Urbanek Antal hiv. szolga, Oravcesek Máté kapus, Schvarecz Arnold Aron vonatkisérő lakatos, Schrader Gyula szivattyúör, Adorján István, Blazkó Jenő vizsg. lakatosok, Brna András, Bodó Mihály szivattyúörök.

Az I. rangfokozat 3. osztályába kinevezettek:

Sándor Nándor, Király János hiv. szolgálk, Vaczata József kapus, Szeitz Antal Lajos vizsg. lakatos, Jenitsek Henrik szivattyúör, Tabodi Sándor, Borza József előfűtő főmozdonytisztítónak való kinevezéssel, Répási András, Vinyei Pál vonatkisérő lakatosok.

II. rangfokozat 1. osztályába:

Schadek József értesítő, Hegedüs Lajos, Komka Rezső vizsg. lakatosok, Demeter Károly szivattyúör, Kalapos István hiv. szolga, Múrdzinszki János, Hollósi György szivattyúörök.

II. rangfokozat 2. osztályába:

Valykó József kapus, Jakobcsák Károly főkocsitisztító, Kukuts Károly vizsg. lakatos, Bánhalmi József, Jávorszky János, Izsó János, Reiner István, Marosi (Matz) Vincze almozdonyvezetők, Kiss Adám vonatkisérő lakatos, Pilis Márton előfűtő, Ilyes Károly sziv.ör.

II. rangfokozat 3-ik osztályába kinevezettek:

Südi János hiv. szolga, Drexler Mátyás, Vazúr Mihály, Csányi József, Kovács György, Harzsó István, Sz. Kovács Imre, Hrobony Pál, Timko János váltóörök, Pávai János, Rohonczy Ede kiadóörök, Hajdu István értesítő, Tóth Bertalan almozd. vez., Beszeda Antal szivattyúör, Sztankó Béla, Arvai János, Dominák Béla, Bognár János I. Svitana Árpád, Gyuris Sámuel, Zibrin Márton, Trvalik Gyula, Lévy István, Ósz Gusztáv, Valykó Ede, Kollár Emil, Kmetőnyi János, Kolonics János, Suhajda Béla, Kovács István, Hóns András, Eltser Róbert, Lang János, Lángos János Pál, Kárász Dániel, Brodnyánszky Mihály, Pázmán János, Bogyó Rezső, Gerő Henrik almozd.-vezetők, Szitkey Géza vizsg. m.-vez. tanoncz, mozd.-fűtő (előfűtői kinevezéssel).

III. rangfokozat 1. ső osztályába:

Répási András hiv. szolga, Sáfrány Károly, Dolinszky Antal, Gandtner József, Vajda János, Boncsér Dániel, Keil Mihály, Ulbrich Ferencz, Dobróczy András, Gantner János, Kergyik Mihály, Fehérvári József, Pisch János, Felmányik József, Kis István, Veréb István, Nagy János, Papp József, Dula József I.

munkavezető pályaörök, Komlóssy István, Laczkó Ferencz, Szedlák János váltóörök, Menyhárt Miklós áll. mállh., Serfőző László, Kőncz Mihály, Krin Mátyás, Hegedüs János, Nagy József váltóörök, Kardos István áll. málházó, Gyarmathy István, Berzéthly András, Buocik Pál, Hajdu János, Lenkei András, Poroszlai Nagy György, Nagy Sándor, Török Lajos, Maskulik Miklós vonatmálházók, Hallama József, Puszkeiler Ignác mozd. fűtő, Némedy Varga Vincze, Baffy Géza, Büdi József, Rusznyák Rezső Weber Pál, Bogár Sándor, Danielisz Gusztáv, ifj. Lázár Sámuel, Boncsér Béla, Jeszenszky Lajos, Jureinka János, Lantai András, Rozsnyai Vilmos, Zimmermann Dezső, Szaller Ödön vizsg. mozd.-vez. tanoncz, mozd. fűtő, almozd. vezetői kinevezéssel.

III. rangfokozat 2. ik osztály:

Dancs Illés, Tamás Imre hivatal szolgálk, Árvay András szertárör, Veréb János, Kiss Lajos, Kasza József, Blaskovics János, Szelkó János, Kollár György, Vaskó István, Kalber János, Barna János, Tóth Károly, Jakab János, Baecsó István, Pataki Lajos, Boknyik András, Baecsó János II., Gönczi Ede, Sipos Mihály, Oláh István, Nyirfa Antal Mátyás, Körmöczy János, Schmierer András Emil, Berecz Lajos, Virgulyák Márton, Jakab Mihály, Gulyás József, Skarba Károly munkavez. pályaörök, Barancsó György váltóör, Kasza Pál, Léka József kocsirendezők, Vadkerti Menyhért, Kelecsényi Péter váltóörök, Javorniczky József, Mellaga Márton, Tóth Béla, Friedmann Izidor, Rebecsák József kocsirendezők, Varju Pál áll. málh., Pollák István kocsirendező, Olesváry Gyula v.-ör, Gonda János áll. mállh., Bencze Pál v.-ör, Breznay Sándor áll. mállházó, Nagy Miklós v.-ör, Reichl József kiadóör, Fridrich János, Magyar András váltóörök, Stefán József, Gergely János kiadóörök, Veszely János, Gedeon Jakab, Antal György, Banyik András, Béres András, Bajai Bertalan, Boross Ferencz vonatmálházók, Adám József lámpakezelő, Adorján András, Gindeli Miklós, Kasza Lajos, Klucsik Samu, Kolláti István, Kasza Gábor, Koós (Hutás) Vincze, Kovács Miklós vonatmálházók, Kohut Pál mozd. fűtő, Kerekes András szivattyúör, Bozsó Nándor, Jacsó Péter, Ambrus István, Lukács Antal, Joó Albert, Baranyik András, Lukács András, Kurucz János, Figura János, Kurinka Ambrus, Kriska Pál, Lupták György, Kocsis János, Répási Ferencz, Bokronyi Mihály, Kubala János, Laurencsik István, Badó Mihály, Kazán István, Petüs Bálint, Bartos Mihály, Záváczy Pál mozdonyfűtők.

III. rangfokozat 3-ik osztályába kinevezettek:

Csapkó János, Paulik József, Hézsely András, Ferencz János, Maczkó Sándor, Takács András, Kósa László, Grestyák József,

Pap András pályaoőrök, Juhász Ferencz blockőr, Czakóczy Imre, Kapezár János, Tóth Lajos, Kókai Imre, Gaborik György, Pál János, Szemes György, Kőszegi János pályaoőrök, Vincze Vendel blockőr, Zséli Mihály, Ináncsi Lajos, Molnár József, Vascsák Károly, Bardi Imre p.-oőrök, Urbán József II. blockőr, Perge István, Sármany István, Sztronga János, Szabó Lajos pályaoőrök, Lénárt Gyula kocsirendező, Gulyás József, Borovén János, Buczko István, Tóth Béla váltóoőrök, Nagy Gábor áll. málh., Hodul János kiadóoőr, Zsaár Gusztáv, Pataki János, Czakó Károly, Marsalkó Miklós, Varga Gábor, Simon István, Alexa József, Kázár György, Martinecz János, Vilhan Mátyás, Hajdu János, Drozda János, Majoros Dániel, Bodor János, Gyetvai József, Lukács János, Mozolányi Pál, Herczig László, Csomor János, Egri István, Kakóczky János, Katona József, Knecht Mátyás, Lisznai József kocsirendezők, Faras Mihály, Szabó Sándor, Tóth Kis Péter, Ertl János, Kis Károly, Vég János, Gradtner Gyula, Bozalka János, Debnár György, Friedmann Sándor, Zbel András, Suchács János, Kulesár János, Szabó Sámuel, Juhász Lajos, Bihari (Bika) Lajos, Nagy Mihály, Bokor Ferencz, Tóth Ignác vonatmálházók, Túróczy Márton éjjeliőr (mozd. fűtői kinevezéssel).

IV. rangfokozat I-ső osztályába :

Tóth János szertár-őr, Kandrás Péter éjjeli őr, Németh János irodaszolga, Sipos Gyöngy, Vavrecsán Gál, Szilágyi Ferencz, Feledi János, Vyhszali Alajos, Hannó János, Válint Benjamin, Csizmarik Mihály, Boda Péter, Cziklaminy József pályaoőrök, Juhász István blockőr, Skrinjár Mráz Pál, Képes János, Sáfrány József, Nagy Peti András, Majoros István pályaoőrök, Holeczreiter Ferencz blockőr, Berentés Lajos, Grendorf András, Szaniszló László, Petrik Antal, Török László, Lanczinger János, Kosik Mihály, Sagáth Mihály, Ficsor József, Frangos János, Kórodi András, Kiss András, Rohály János, Illés Gyula, Antal István, Dávid József, Fiszter Ferdinánd, Nagy István, Pogány József pályaoőrök, Zagyai János, Kovács Lajos, Nagy Lajos I., Nagy Lajos II., Ox Károly, Póczos Bertalan, Soós Lajos, Szlivka György, Tóth Lajos, Veréb Antal, Bernát Péter, Farkas Antal, Molnár István, Kreutz Ferencz, Járosi József, Suchács András, Kövér Pál, Varga József, Csordás János kocsirendezők, Antal András áll. málházó, Kigyósi István, Csulik Emil kocsirendezők, Mezei Kálmán kiadóoőr, Jász Pál, Dankó István, Csasztven Márton, Kiss Ferencz, Tóth Király András, Gyöngyösi József, Visnyiczki István, Adám Sámuel, Végh György, Magyar Ferencz, Csaba István kocsirendezők, Forgács Ferencz, Csermák László, Kertész György, Flaschner Dávid, Erdős Abrahám, Tyavoda József, Sinka György, Solya György, Ördög Mihály, Kövér István, Póczos Sándor vonatmálházók.

*Értesítjük lapunk olvasó közön-
ségét hogy az általunk hirdetett
IV-ik pályázat eredményét 1904.
évi 1-ső számunkban fogjuk
közé tenni.*

A szerkesztőség.

HIREK.

* **Házasság.** Berzeviczy Béla, karácsondi áll. felvigyázó, nőül vette Tóth Mariska urhölgyet.

* **Eljegyzés** Csorba Károly, máv. hivatalnok, e hó 19-én tartotta eljegyzési ünnepélyét Friedrich Gyula leányával, Milike kisasszonnyal.

* **A hidegkut — gyönki szerencsétlenség.** Folyó hó 12-én az 1002. sz. gyorsvonat, Hidegkut-Gyönk állomáson összeütközött az 1061. sz. tehervonattal. A szerencsétlenség alkalmával Kalapács Károly fűtő meghalt, 5 utas pedig könnyebb sérülést szenvedett. A balesetet hibás váltóállítás okozta. A vizsgálat folyamatban van. Az akadályt pár órai emberfeletti munka után elhárították, a mi után a vonatok akadálytalanul közlekedtek.

* **Szerencsétlen fekező.** A téli időszak beálltával szaporodnak a balesetek is. A legutóbbi szomorú hír a varjas-alkáni vonalról érkezett hozzánk, hol Zillih János fekező eddig ismeretlen módon a kocsik alá került. A rendkívül összezuzott embert félholtan emelték ki a kerekek alól s a kórházba szállították, hol a halállal vívódik a szerencsétlen ember.

* **A hivatalos órak.** A „M. N.”-ben olvassuk: Hieronymi kereskedelemügyi miniszter igen szívvel és igen joviális ember, a ki szereti a tisztviselőit. De Hieronymi lelkiismeretes hivatalfőnök is, a ki megkívánja az alatta álló tisztviselőktől, hogy kötelességüket pontosan teljesítsék. A miniszter el látogat egy-egy osztályba, hogy személyesen szerezzon meggyőződést arról, hogy az ő tisztviselői miként teljesítik kötelességüket. Egy reggel 9 órakor szintén benézett az egyik osztályba, de nagy meglepetésére csakis az osztályvezetőt találta ott. A miniszter várt. Leült hol az egyik, hol a másik asztalhoz; átnezte az aktákat s egyiket-másikat elintézte, vagy legalább utasítást adott az elintézés módjára nézve. Az idő telt. Elmult 10 óra, elmult feltizenegy s még egyetlenegy hivatalnok sem jelentkezett az osztályban. Hieronymit nem hagyta el a humora s mielőtt távozott volna, — mert hiszen egy miniszternek is vannak dolgai — így szólt az osztályvezető osztálytanácsoshoz:

— Igazán kár, hogy tovább nem várhatok... Kérem, mondja meg a tisztviselő uraknak, hogy

itt voltam s szerettem volna velük megismerkedni. Remelem, ha legközelebb újra eljövök, a tisztviselő urakat itt fogom találni.

Ugy látszik, hogy a miniszter leczkénének a kívánt hatása el nem maradt, mert — mint értesülünk — rendeletileg hívták fel a tisztviselőket a hivatalos óráknak szigorú betartására.

* **A „Vasutasok Családi Naptára“** az elmúlt napokban lett megküldve az előfizetőknek, úgy hogy mire e lapunk megjelenik, mind megkapták azt s reméljük, hogy a karácsonyi ünnepekre kellemes olvasmányul szolgáltunk és e mellett a megrendelők még jótékonyt is gyakoroltak.

A naptárban csak maga a szórakoztató rész 137 oldalt teszen ki, míg a naptári rész, a csillogászati és kortani rész, hasznos tudnivalók, vásárok jegyzéke stb. 60 oldalra terjed, úgy hogy a naptár terjedelme, a jegyzéklapok és hirdetések nélkül, 197 oldal. Azonkívül a naptárt számos kép díszíti, s így megnyugtatásunkra szolgál az, hogy eltekintve a jótékonyt gyakorlásától is, annyit nyújtottunk a 60 fillérért, a mennyit egy naptár sem.

Fogadják szívesen megrendelőink a naptárakat.

* **Szerencsétlenül járt munkásember.** A közel napokban Turócz Szentmárton állomás közelében az egyik éjjeli tehervonat Spanik Sámuel napszámot elgázolta. A szerencsétlen pityókos állapotban haladt a pályatesten a vele szembe robogó tehervonat mellett, megbotlott egy távirdaoszlopot megfeszítő sodronyban s a kocsikhoz zuhant, melynek kerekei mind a két kezefejét levágták. A turócz-szentmártoni kórházban fekszik ápolás alatt.

* **Öngyilkosság a vonaton.** Debreczenből jelentik, hogy Braun Jenő halmi kereskedő, a vonat egyik fülkéjében agyonlőtte magát. Üzlete az utóbbi időben pangásnak indult s anyagi zavarai kergették a halálba.

* **Betörő váltóőr.** Málnás-fürdő vasutállomásán a felvételi épületbe, a főnök helyiségébe a múlt napok egyik éjjelén „behatoltak“. Nem rendes uton, hanem egy kis formális betörés módzatai mellett. Nem sikerült azonban a pénzesláda feltörése s a tettes visszavonult. A nyomozás aztán kiderítette, hogy Nagy Lajos váltóőrnek volt kemény elhatározása, hogy a pénztárt kirabolja. Be is vallotta ebbeli szándékát utólagosan. Noha nem okozott nagyobb kárt egy ablaküveg betörésénél s holmi papírosok összekavarásainál: mégis a sepsiszentgyörgyi járásbíróság vette őrizete alá a lelkiismeretes őrt.

* **Népvándorlás korabeli emlékek Aradon.**

Az államvasutak aradi fűtőházának építési munkálatai közben igen jelentős történelmi emlékre akadtak a munkások. Az üzletvezetőség jelentést tett a Nemzeti Muzeumnak, ahonnan dr. Réthy László muzeumi őrt, Aradiváros szülőttét küldték le, hogy megállapítsa a leletek történelmi értékét. A kiváló régész véleménye szerint az Attila által vert gótok idejéből emlékeknek egy excellens tárháza nyílik meg ennek a népvándorlás korabeli temetőnek a felkutatásával.

* **Uj helyiérdekű vasutak.** A kereskedelemügyi miniszter a töketerebes — gálszécs — varannói helyiérdekű vasut műtanrendőri bejárását decz. hó 22-ikére, a Szatmártól Mátészalkáig tervezett helyiérdekű vasut közigazgatási bejárását pedig jövő évi január 12-ére rendelte el. Hír szerint a felsőbánya — nagybányai vasut régóta vajudó ügye ismét előbbre jutott, amennyiben a Szatmár — Nagybányai Vasutársaságnak a napokban tartott közgyűlésén felhatalmazták az igazgatóságot, hogy a felsőbányai vasutvonal kiépítését megkezdhesse. A közgyűlésen szó esett a szinyérváralja — bikszádi vasutról is, melynek kiépítésére legközelebb megteszik az előkészületeket. A Budapest — Esztergom — Füzitői Helyiérdekű Vasut Részvénytársaság legújabbán a dorogi vasuti állomástól az esztergomi főkáptalan tulajdonát képező dorogi kősziklához szándékozik szárnyvonalat építeni. A kisajátítási tervezetek és velejáró egyéb munkálatok már folyamatban vannak.

* **Vasuti szerencsétlenség.** Az „Ostdeutsche Zeitung“ jelentése szerint egy gyorsvonat a berlin varsói hálókocsijával Varsóból Alexandrovába menet, Voclaveknél, a varsói kormányzó-ságban összeütközött egy orosz tehervonattal. Hír szerint az összeütközésnek több emberélet esett áldozatul, néhányan pedig megsérültek.

* **Vonat sinek nélkül.** Párisból szenzációs találmány hírét hozza a „Matin“. Renard ezredes, aki a kormányozható léghajó kérdését vitte előbbre, egy olyan vonat szerkezetét mutatta be a párisi akadémiának, amely sinek nélkül jár. A vonat minden kocsija magától mozog, a hajtóerőt a mozdonytól nyeri s a mozdony, miután nem kell maga után vonszolnia a kocsikat, igen könnyű anyagból építhető. A kísérletek szerint 50 — 60 lóerővel bíró mozdonyt kell építeni, a mely legfeljebb 1500 kilogramm súlyal bír s a mozdony husz tonna súlyu vonatot, 25 kilométer sebességgel könnyen vonszolhat maga után. Renard találmánya azért értékes, mert a vonat könnyen irányítható. A kocsik követik a mozdony irányát, bármilyen görbülete legyen is a pályának.

* **Tűz egy pályaudvaron.** A metzi vasuti pályaudvaron — mint onnan írják — vasárnap reggel a vámoló-raktárban hatalmas tűz puszt

tított, melynek nagy mennyiségű beraktározott olaj és több vaggon amerikai szalonna esett áldozatul. A kárt mintegy két millió márkára becsülik.

*** Egy váltóór rejtélyes halála.** Pár nap előtt reggel, amint világosodni kezdett, az üszöghi állomás külső pályatestén az egyik vasuti munkás egy vérbefagyott, halott hullára bukkant. Az esetről nyomban jelentést tett az állomásfőnöknél, aki az állomás személyzetével kiment a helyszínre, ahol a holttestben Vincze Ödön váltóórt ismerték föl. Az első pillanatban azt hitték, hogy talán vasuti szerencsétlenség történt, talán az utolsó éjjeli vonat csapta el a szerencsétlenül járt váltóórt. Amint azonban jobban szemügyre vették, a koponya hátulján tátongó sebet láttak, amiről egész bizonyossággal azt vélték, hogy Vincze Ödön gyilkosság áldozata. Az esetről az állomásfőnök értesítette a pécsi csendőrszárnyparancsnokságot, mely a helyszínre járórt küldött ki. A vizsgálatot teljesítők először szintén abban a véleményben voltak, hogy gyilkosság áldozata a váltóór. A véres tett színhelyén azonban semmi bűnjel nem volt. Az alapos, minden apró részletére kiterjedő vizsgálat következtében az orvosok arra a meggyőződésre jutottak, hogy Vincze Ödön halálát baleset okozta.

*** Nagy vasuti katasztrófa.** Spanyolhonban, Kordova mellett, földcsuszamlás következtében kisiklott egy vonat, miközben tizennégy ember meghalt és számosan megsérültek.

*** A Pozsony—Bécs közötti villamos vasut ellen.** Két évvel ezelőtt, a mikor hire jött, hogy Pozsony és Bécs között villamos vasutat akarnak létesíteni, a budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamarában Schwarz Lajos fővárosi bizottsági tag, reá mutatva mindazokra a nemzetgazdasági károokra, a melyekkel reánk ennek a vasutnak a megteremtése járna, azt a javaslatot tette: intézzenek fölterjesztést a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy ezt a vasutat ne engedélyezze. Láng Lajos miniszter ezt a kérelmet meg is hallgatta s az engedélyt nem adta meg. Most, hogy az alsó-ausztriai tartománygyűlés segélyével újra feljuttatták az ügyet, Schwarz Lajos a IV. kerületbeli bizottsági tagok értekezletén ismét szóvá tette a dolgot s egyhangulag elfogadták az ő és Eulenberg Salamon javaslatát arra nevezve, hogy a legközelebbi közgyűlésen határozati javaslatot terjesszen elő. A határozati javaslat utal arra, hogy ennek a vasutnak a megépítését egész Magyarország, valamint Budapest és Pozsony város gazdasági és magyar kulturális érdekei szempontjából, minden áron meg kell akadályozni. Országos gazdasági politikánk s az Ausztriával való vámközösség következtében Magyarország nyugati városai ugyanis nagy mértékben Bécs felé gravitálnak, mérhetetlen kárára az ország fővárosának, Budapestnek. Innen van, hogy míg Budapesten alig 20.000 önálló iparos és kereskedő tud jól-rosszul megélni, addig Bécs-

ben, mely csak kétszerakkora népességű, 110.000 iparos és kereskedő szerez vagyont és jólétet. A bécsi versenyt tehát nem szabad még közelebb hozni Budapesthez. Nemcsak Pozsonyról van itt szó, hanem arról a nagy és gazdag környékről is, a melynek Pozsony a gazdasági gőcpontja. Kulturális szempontokból is fölöttébb aggályos a tervezett villamos vasut. Mindezeknél fogva a következő indítványt teszik: „Írjon föl a közgyűlés a kereskedelmi miniszterhez s kérje, hogy: 1. a Pozsony és Bécs közt tervezett villamos vasut építésére vagy akár csak egy részének az építésére az engedélyt ne adja meg; 2. hasson oda, hogy a Magyar Államvasutakon olyan új külön gyorsvonati összeköttetések alakíttassanak, a melyek lehetővé tegyék, hogy Magyarország nyugati nagy városaiból a Budapestre és onnan visszaváló utazás egy nap alatt és a lehető legolcsóbb árakon történhessék.”

*** Elfogott vasuti tolvaj.** E hó 15 én a miskolci rendőrség a tiszavidéki pályaudvaron elfogott egy Pócs Mihály nevű, jelenleg foglalkozás nélküli urasági inast, ki Jakab Sándor utas bórondjét a pályaudvaron ellopta. A tolvajt a rendőrség elfogta és felügyelet alá helyezte.

*** A milánói kiállítás.** A Simplon-alagut megnyitása alkalmából Milánóban rendezendő szárazföldi és víziközlekedési, léghajós kiállítás, munkásügyi és művészeti kiállításra a jövő évi május 31-ig lehet a kiállítandó tárgyakat bejelenteni. A kiállítás végrehajtó bizottsága ezt körlevélben tudatja a kormányokkal.

*** A világ legmagasabb sodronykötél vasutja.** Amerikából, a technikai fejlődés hazájából, rendkívüli érdekes technikai mű építéséről hoznak hírt a lapok. Argentínában most kezdtek építeni a világ leghosszabb és egyszerűs mind legmagasabban fekvő sodronykötél vasutját. A vasut a Kordillerákban fekvő Mexicana ércztelepről fogja az érczkészletet szállítani az argentinai északi vasuti vonal Chiletico állomására. Az ut a pálya kezdetétől annak végéig 3536 méter esést mutat, hossza pedig 35 kilométer. A vasut végpontja 4585 méter magasságban fekszik a tenger felszíne felett, tehát magasabb a „Jungfrau“-csucsnál, a melyhez most alagutat ásnak. Ha ehhez hozzávesszük a Cordillerák zeg-zugos, szakadékos hegyvidékét, elgondolhatjuk a vállalkozással járó óriási nehézségeket. Egyes helyeken a sodronykötelek 850 méter távolságban nem bírnak támaszloppal, más helyen pedig 40 méter magas vastornyocskákra van szükség, hogy a sodronykötelet a kellő magasságban megerősíthessék. Óriási nehézséget okoznak a vaszlopoknak, az óriási vassodronyoknak, a gőzgépeknek, általában a vasut összes felszereléseinek a hegyes vidékre való felszállítása, aminek eszközésére csak hegyi öszvéreket használhatnak. Az egyes darabokat, gépeket

ezért alkotó részeire szedik széjjel és apródonként, óriási fáradtsággal szállítják fel a szakadékos helyekre. A vasut összes felszerelése Németországban készült. Az egész felszerelés, amelyet Antwerpenen keresztül szállítottak Rosarioba, Argentína egyik nagy kikötőjébe, 16000 ládában és csomagban érkezett meg. Az egész szállítmány két millió kilogrammot nyomott. A hegyi sodronypálya elkészítéséhez összesen 140 kilométer hosszú vassodronykötelet használtak fel. — A vasut építési munkálatai már annyira előhaladtak, hogy az első vasuti vonalszakasz a közeli napokban megkezdí az üzemel. A vasut óránként 40,000 kilogramm érczet képes szállítani, másodpercenként 25 méter sebességgel.

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Szótalány.

8. 13. Ékelésnél használják.
23. 3. Nyugalmat ad.
29. 28. 4. Játékszer.
16. 30. 17. Madarak királya.
9. 18. 24. Ősi fegyvere a magyarnak.
10. 20. 5. 22. Testi szerv.
12. 25. 6. 5. Egy szent királyi.
26. 14. 11. 2. Gyümölcs.
7. 15. 1. 27. 21. 19. Alak a magyar monda-körből.
1—30. Gyönyörű kuruczdal első verssora.
Ezen rejtvény megfejtését január hó 10-én megjelenő 2-ik számunkban hozzuk.
A megfejtés határideje január 6.
A megfejtők között egy értékes jutalomkönyvet sorolunk ki.
A f. évi 49-ik számunkban megjelent rejtvény megfejtése:

Velencze.

A kitűzött jutalmat a megfejtők közül Sándor István nyerte meg, kinek czimére a Borsszem Jankó 1904. évre szóló „Ex-lex” naptárát postára tettük.

Szerkesztői üzenetek.

A karácsonyi ünnepek alkalmából lapunk t. olvasóinak, valamint munkatársainknak boldog, megelégedett ünnepeket kívánunk!

Felelős szerkesztő: Zsivkovics Antal

Magy. kir. államvasutak.
182798/903. sz.

Éves bérletjegyek kiadása a magyar királyi államvasutak összes vonalain.

A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a magyar királyi államvasutak összes saját vonalain — tehát az üzemében levő helyi érdekű vasutak kivételével — az 1904. évre érvényes éves

bérletjegyek f. évi december hó 15-étől kezdve ki fognak adni.

Ezen jegyek árai:

az I. osztályban	1100 korona,
a II.	770
a III.	440

Ezenkívül minden jegyért két korona kiállítási illetet kell fizetni.

A jegyek árát teljes összegben kell fizetni akkor is, ha a jegy évközben váltatnék.

Egyes vonalrészeken érvényes jegyek nem adtnak ki.

A bérletjegy kiszolgáltatását csak 8 nappal a megrendelés és a bérletjegy árának beérkezése után lehet igényelni.

Az I. és II. osztályu bérletjegyek valamennyi rendes személyszállító vonaton a megfelelő kocsiosztályban, a III. osztályu bérletjegyek azonban csak személy és vegyes vonatokon érvényesek.

Expressz-vonatokon a bérletjegyek csak az ezen vonatokra nézve megállapított külön díjszabásban foglalt pótdíjak ráfizetésével érvényesek, külön vonatokon pedig egyáltalában érvénytelenek.

Az éves bérletjegyek a magyar királyi államvasutak A I. b) ügyosztályánál (Budapest, VI., Andrassy-ut 3.) továbbá a magyar királyi államvasutak központi menetjegy-irodájában (Budapest, IV., Vigadó-tér 1.) valamint a bécsi városi menetjegy-irodában (Budapest, IV., Vigadó-tér 1.) és a bécsi városi menetjegyirodában (Wien, körutnerring, Grand-Hotel), az esedékes összeg lefizetése az újabb időből származó, látogatójegy alakú, hasonló czélra még igénybe nem vett két arczkép esatolása és a jegyvásárló nevének, foglalkozásának és lakóhelyének (uteza, házsám, emelet, ajtószám) közlése mellett — még pedig írásbeli megkeresés alapján is — adtnak ki.

A bérletjegyek megrendelésénél feltétlenül két új fénykép adandó át, míg a magyar kir. államvasutak titkárságánál levő mult évi fénykép csak a korábbi bérletjegy visszaszolgáltatása mellett lesz a jegytulajdonosnak visszaadva.

A tulajdonos a két arczkép mindegyikét az arczkép képes oldalának alján, de meg a fényképen tintával sajátkezű teljes névalírásával ellátni tartozik.

Egyidejűleg a kereskedő és gyári czégek figyelmét felhívjuk arra, hogy azon esetben, ha esetleg utazóik részére váltott éves bérletjegyek tulajdonjogát maguknak kívánják fenntartani, ezen körülményt már a jegyváltáskor be kell jelenteni.

Egyébként a bérletjegyek használatára nézve az azokban foglalt határozmányok mervadók.

Budapest, 1903. évi december hóban.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága.
(Utánnymás nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak.
Igazgatóság.
181637/CI.
1903.

Magyar—boszniai vasuti forgalom.

(Uj „Függelék” kiadása.)

A magyar—boszniai vasuti forgalomban 1904. január hó 1-én a díjszabás II. rész 1. és 2. füzetéhez új „Függelék”

tép életbe, mely közvetlen és mérsékelt díjtételeket tartalmaz egyes arczkikkek és viszonylatokra nézve.

Az új „Függelék” életbeléptével egyuttal hatályon kívül helyeztetik az 1902. január 1. óta érvényes függelék a II. rész 1. díjszabási füzetéhez.

Az új „Függelék” példányai a részes vasutak és állomások utján 20 fillérért lesznek megszerezhetőek Budapest, 1903. december hóban.

A magy. kir. államvasutak igazgatóság.
a részes vasutak nevében is.
(Utánnymás nem díjaztatik.)

A miskolezi szőlőbirtokosok bor- és szőlőértékesítő egyesületének választmánya ez uton értesíti egy az egyeslet tagjait, mint a borvásárló közönséget, hogy ez évi

TÖRZSKÖNYVÉT

elkészítette és az egyesületi elnökünk

== *Szaffka Pál* ==

kir. közjegyző ur hivatalos helyiségében van elhelyezve.

Ujabbí bejelentések, valamint tudakozódások egy a tagok, mint a borvásárló közönség részéről az egyesület titkárjához

Zsifkovics Antal

máv. üzletv. ellenőrhöz ezimezendők.

Férfi ezugos czipő 2 frt 50		Női füzös 2 frt 80 Gombos 3 frt
Feltűnést kelt		
	Turul	
Férfi füzös zipő 3 frt	czipők	Női füzös box borból 3 frt 75
meg épő olcsósága!		
Magyar munka!		
	„TURUL” czipőgyár rt. főrak- tá a	
MISKOLCZ. Széchenyi- ut za 39. Seper-szálló.		
G. ermek czipők 1 frittől		Női ezugos czipő 2 frt 25
Jó anyag! Tartósság!		

Vau szerencsém becses tudomására hozni, miszerint „Erzsébet”-hez címzett

gyógyszertáramat

a Vörösmarty- és Szirma utca sarkán, (ezelőtt Gordon-utca) megnyitottam.

Midőn kész szolgálatomat felajánlom, egyttal legyen szabad b. figyelmét arra is felhívnom, hogy az össze vasuti alkalmazó ak részére a gyógyszerek szállítását megkaptam és annak kiszolgálását gyorsan és pontosan eszközölöm s továbbá hogy nálam minden, a gyógyszerészethez tartozó különlegességek is kaphatók, ugymint:

„Szt. Antal” kőszvény és rheuma elleni folyadék. Ára 70 fillér.

Szt. Antal pastillák, mindenféle gyomorbaj, felfúvódás, rossz emésztés és étvágytalanság ellen. Ára 60 fillér.

Tyukszemirtő Pedin, biztos hatású szer tyukszem és lörkeményedés ellen, este reggel beenni. Ára 60 fillér.

Erzsébet királyné gyöngyvirág arczserme, a szeplő és májfoltokat eltávolítja, az arc és kéznek habsteru szint ad, hatása gőszén biztos. Ára 90 fillér. Az üres tégely 10 fillérbe visszavéteik. Hozzá

Erzsébet gyöngyvirág szappan, ára 60 fillér.

„Peditor” biztos szer a lábizzadás, lábszag, kipálás és ebből származó bőrbajok ellen, a test minden részére alkalmazható. Ára 70 fillér.

Dr. Moore fagybalsam, a fagyos részeket este reggel bekenni, a fájdalmas viszketést megszünteti, hatása biztos. Ára 70 fillér.

Erzsébet k. száj-essentia 20-30 csepp egy pohár vízbe cseppentve az inyhust erősíti és a fogromlást megakadályozza. A szájnak kelemes ízt kölcsönöz. Ára 70 fillér.

Balassa cseppek, étvágytalanság ellen. Ára 70 fillér.

„Magyarhoni balsam b. pedrő” nagy szaktekintélyek által kitünőnek taátatott. Ára kis dohoz 30 fillér, nagy dohoz 45 fillér

Erzsébet k. növény fogpora, kis dohoz 50 fillér, nagydohoz 1 ko ena.

Vidékre 2 korona megrendelésnél posta és csomagolás nem számittatik.

Mély tisztelettel, vagyok alázatos szolgálja

Popovits Antal,

Az „Erzsébet”-hez címzett gyógyszerár tulajdonosa

Sürgőnyezim: Popovits gyógyszerész Miskolez.

Nyomatott Szelenyi és Társa könyvnyomdájában Miskolezon.